

Doelgerichte aanpak

Charitatieve instellingen worden steeds ondernemender

pagina 3

Groei lonkt

Rotatie van obligaties naar aandelen verwacht

pagina 4

'Ik wil vanuit mijn passie ondernemen'

Interview Arko van Brakel

pagina 10

Walhalla voor tennissers

7 profs over hun wedstrijden op Wimbledon

pagina 12

Financial Focus

ABN·AMRO MeesPierson

Financial Focus is een uitgave van ABN AMRO MeesPierson. abnamromeespierson.nl twitter.com/aa_meespierson

no 26

Jaargang 4

TREND

Slimme stad lost problemen zelf op

Een steeds groter deel van de wereldbevolking woont in steden. Het herbergen van al die mensen gaat niet zonder problemen. *Smart cities* vormen de oplossing.

Het klinkt bijna te mooi om waar te zijn. Een stad die kosten en energie bespaart, innovatie verhoogt en kwaliteit van leven verbetert. Allemaal dankzij een slimmer gebruik van ict. Via een glasvezelnetwerk worden videogesprekken met elkaar gevoerd, zodat zorg en onderwijs op afstand kunnen worden geboden. Afval wordt via een ingenieus buizenstelsel afgevoerd. Energiecentrales stemmen meerdere malen per dag hun productie af op het verbruik van de huishou-

dens. Automobilisten worden gewaarschuwd voor potentiële files dankzij de aanwezigheid van zogenaamde RFID-chips in auto's die een locatiesignaal uitzenden. En overal in de stad merken duizenden sensoren de kleinste veranderingen op. Van een defect stoplicht tot een kuil in de weg. Kortom, een stad die ieder probleem direct oplost.

MEER DAN ICT

De behoefte aan slimme steden is evident. Op dit moment woont de

helft van de wereldbevolking in steden en volgens een voorspelling van de Verenigde Naties zal het in 2050 om 70 procent gaan. Omdat steden zo sterk groeien, wordt het steeds belangrijker om op een slimme manier om te gaan met zaken als energievoorziening, huisvesting en infrastructuur. Alleen zo is te voorkomen dat steden dichtslibben door bijvoorbeeld groeiende verkeersstromen. Of uit hun voegen barsten door de hoeveelheid afval die de stedelingen produceren. Ook de garantie van een continue energievoorziening voor een toenemend aantal inwoners is een uitdaging. De meest in het oog springende voorbeelden van megasteden te vin-

den zijn in landen als China, Rusland en de Verenigde Staten. Toch is veel technologie en expertise over *smart cities* afkomstig uit ons land. Een voorbeeld is de CityTouch-software van Philips die steden als Praag, Rotterdam en Londen in staat stelt alleen licht te gebruiken waar en wanneer dat nodig is. KuiperCompagnons, een bureau voor ruimtelijke ordening en stedenbouw, ontwikkelde een zogeheten 360-gradenstad in het Chinese Shenzhen. Binnen Shenzhen is een ringvormige opzet bedacht waarbinnen de inwoners straks werken, wonen en recreëren.

Lees verder op pagina 2

CijferScan

5,3

miljoen mensen in ons land wonen op het platteland. De bewoners van kleine afgelegen dorpen met een bijzonder mooie landelijke ligging genieten daar het meest van. Zij zijn meer tevreden dan bewoners van dorpen met een minder mooie ligging. (bron: dorpenmonitor SCP)

14%

meer mensen dan in 2009 wil binnen twee jaar verhuizen. (bron: Rijksverheid)

5

jaar moet de ondernemer de aandelen in zijn bedrijf in bezit hebben gehad voordat hij deze fiscaalvriendelijk kan schenken aan de bedrijfsopvolgers. Daarnaast gelden er nog andere voorwaarden. (bron: ABN AMRO MeesPierson)

2,9%

procent van de huiseigenaren maakte in 2012 bezwaar tegen de WOZ-waarde van de woning. Vanaf volgend jaar zijn alle WOZ-taxaties online te bekijken. (bron: Rijksverheid)

EXPLOSIEVE GROEI STEDEN

Omdat wereldwijd de stadsbevolking al decennia toeneemt, groeit de behoefte aan smart cities.

Kunstexpositie voor goed doel

Op 8 en 9 juni vindt een bijzondere kunstexpositie plaats. Een deel van de verkoopopbrengst gaat naar een goed doel.

ABN AMRO MeesPierson in Zeist organiseert op zaterdag 8 juni en zondag 9 juni een bijzondere expositie van het werk van de Amerikaanse kunstenaar Alexander Mihaylovich. *Layers of Time* is de titel van de tentoonstelling. In zijn

werken combineert Mihaylovich olieverftechnieken met gevonden materialen waardoor driedimensionale schilderijen ontstaan. De schilder verbeeldt in zijn werk graag denkbeeldige goden, muzen en helden.

Alexander Mihaylovich woont en werkt in Los Angeles. Als medewerker van het J. Paul Getty Museum kon hij al vroeg zijn belangstelling voor archeologische vondsten ontwikkelen, om zich zo tot ontwikkelen tot kunstenaar. Hij exposeerde onder meer in het British Museum in Londen, Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis in Brussel en het Römisch-Germanisches Museum in Keulen.

GENEZING

De expositie heeft een bijzonder karakter. Een kwart van de verkoopopbrengst wordt geschonken aan Stichting Diabetes Onderzoek Nederland (DON). Diabetes is een ernstige ziekte die wel te behandelen is, maar nog niet te genezen. In Nederland overlijden dagelijks 27 mensen aan de gevolgen van diabetes. ABN AMRO MeesPierson zet zich samen met Alexander Mihay-

lovich in om intensief onderzoek naar de genezing van diabetes mogelijk te maken.

AANMELDEN

Iedereen is van harte welkom tussen 12.00 uur en 18.00 uur bij de gratis toegankelijke expositie op zaterdag 8 juni en zondag 9 juni. Via dit e-mailadres kunt u zich aanmelden: villa.nuova@nl.abnamro.com. De routebeschrijving naar het kantoor is te vinden op abnamromeespierson.nl/zeist.

Meer Alexander Mihaylovich op mihaylovich.com

De allergrootste

Met ruim 35 miljoen inwoners is de agglomeratie Tokio 's werelds grootste stad of 'megacity'

(zie artikel op deze pagina)

ESTATE PLANNING

Samengesteld gezin verdeeld door erfenis

Het aantal samengestelde gezinnen neemt toe. De gevolgen van erven voor stief- en pleegkinderen kunnen echter sterk afwijken van die van de eigen kinderen. Een testament kan uitkomst bieden.

Het komt steeds vaker voor dat iemand al kinderen heeft op het moment dat hij of zij (opnieuw) trouwt. De huwelijkspartner krijgt dan te maken met een of meer stiefkinderen. Die erven echter niet automatisch van de stiefouder. Overlijdt hij of zij, dan erven in beginsel alleen zijn of haar 'eigen' kinderen. Alleen voor een kind dat binnen het huwelijk wordt geboren, regelt de wet namelijk een aantal zaken. Zo zijn beide ouders automatisch de juridische ouders van het kind en

SAMENWONEN

Een samengesteld gezin kan ook ontstaan als twee mensen die beiden al kinderen hebben uit een eerdere relatie, ongehuwd gaan samenwonen. In dat geval worden de wederzijdse kinderen in de praktijk wel 'quasi-stiefkinderen' genoemd. Noch de partner, noch diens kinderen erven automatisch van de andere partner. Bij overlijden erven alleen de eigen kinderen. Om de partner en de quasi-stiefkinderen in de erfenis te betrekken, is ook hier een testa-

De wet maakt onderscheid tussen stief-, pleeg- en eigen kinderen

is het kind van beide ouders wettelijk erfgenaam. Juridisch ouderschap heeft als fiscale consequentie dat de erfenis van het kind wordt belast in de laagste tariefgroep van de Successiewet. Als de ouder komt te overlijden, betaalt het kind 10 tot 20 procent erfbelasting over de erfenis.

GELIJK BEHANDELEN

Bij de stiefouder kan de wens bestaan om bij de verdeling van de erfenis de stiefkinderen te behandelen als de eigen kinderen. Hiervoor is een testament vereist. Een stiefkind kan dan erfrechtelijk zo veel mogelijk worden behandeld als een eigen kind. De fiscale wetgeving volgt deze weg; wat het stiefkind ontvangt uit de nalatenschap is dan ook belast met 10 en 20 procent erfbelasting. Het is goed te bedenken wat een testament waarin de stiefkinderen meedoen betekent voor de positie van de eigen kinderen. De wet bepaalt dat zij een minimale aanspraak op de nalatenschap hebben, de zogeheten legitieme portie. De kans bestaat dat de legitieme portie van het 'echte' kind wordt geschonden. Het 'echte' kind kan dan het tekort opvullen bij de stiefkinderen.

ment vereist. Dit kan ook fiscaal voordeel opleveren. Onder voorwaarden krijgt de partner fiscaal recht op het laagste tarief 10 tot 20 procent en de hoge vrijstelling van ruim 600.000 euro. Voor de quasi-stiefkinderen geldt de kindervrijstelling van ruim 19.000 euro en het tarief van 10 tot 20 procent. Ook pleegkinderen en kinderen over wie het gezamenlijk ouderlijke gezag of voogdij wordt uitgeoefend hebben recht op, mits in het testament opgenomen en onder voorwaarden, de kindervrijstelling en het 10- tot 20-procenttarief.

Afhankelijk van de vorm van een modern samengesteld gezin kan het ene kind dus automatisch van de ouder erven, terwijl het andere kind alleen erft indien de ouder het in zijn testament heeft benoemd. Daarbij kunnen de fiscale gevolgen ook nog verschillend zijn. Het is daarom van belang de mogelijke financiële gevolgen van nalaten aan kinderen goed in kaart te brengen.

Gordon Doull
Specialist Estate Planning
Ondernemer & Onderneming
gordon.doull@nl.abnamro.com

TREND (vervolg pagina 1)

Een impressie van de '360 graden-stad'; een nieuw deel van de Chinese stad Shenzhen. Het Nederlandse KuiperCompagnons is verantwoordelijk voor het ontwerp.

→ Via een energienet dat weet waar een tekort of een overschot aan energie ontstaat en dit op elkaar kan afstemmen – in jargon: een *smart grid* – wordt optimaal gebruikgemaakt van zon- en windenergie. Er wordt voedsel in gebouwen verbouwd met behulp van led-verlichting, zodat minder aanvoer van buiten de stad nodig is. Een *smart city* draait niet alleen om ict, benadrukt Wouter Vos,

directeur Internationaal van KuiperCompagnons. 'Dat ict-bedrijven het voortouw nemen in de discussie is logisch, maar zonder stedebouwkundige inbreng is het te beperkt.'

PROEFTUIN

Veel Nederlandse expertise wordt in het buitenland toegepast om steden leefbaarder te maken. Maar ook Nederlandse steden zelf vormen – ondanks hun relatief beperkte omvang – steeds vaker een proeftuin voor de toepassing van technologie. In Eindhoven rijden auto's met een speciaal kastje waarmee kuilen in de weg kunnen worden geregistreerd zodat de gemeente weet waar reparaties nodig zijn. In Den Haag en Amsterdam experimenteren bewoners met een Powermatcher; een systeem dat wacht met elektriciteit afnemen tot het energietarief het laagst is. In Rotterdam wordt het grondwater niet gewoon weggepompt, maar controleren sensoren de kwaliteit van het water en houden dat vast in reservoirs. Het kan dankzij een slimmer gebruik van ict-

SECTOREN DIE PROFITEREN VAN NEDERLANDSE EXPERTISE

LANDBOUW

Familiebedrijf **Priva** is wereldmarktleider in klimaat- en procesbeheer in de tuinbouw. Het bedrijf ontwikkelde bijvoorbeeld in Shanghai een semi-gesloten tuinbouwkas met warme- en koudeopslag. **PlantLab** uit Den Bosch ontwikkelt innovatieve plantgroeiconcepten waarmee groenten, bloemen en fruit met led-verlichting in gesloten ruimten verbouwd kunnen worden. Met deze kwekerijen in binnensteden wordt in China en Japan al geëxperimenteerd.

ENERGIE

Ingenieursbureau **Deerns** ontwerpt een *zero energy* building in Wuxi, China. De voorgevel bestaat uit zonnepanelen voor de elektriciteitsopwekking. Ook ontwikkelde Deerns energieconcepten voor een nieuw stadsdeel in Kabul.

Ecofys, consultancybureau op het gebied van duurzame energie, helpt de gemeente Tianjin in China bij het ontwikkelen van een proefsysteem voor emissiehandel. Het doel: de CO₂-uitstoot in 2020 verminderen met 40 tot 45 procent ten opzichte van het niveau in 2005.

GEZONDHEIDSZORG

Hospius ontwikkelt de volledige duurzame infrastructuur en inrichting voor zorginstellingen in binnen- en buitenland. Zo ontwierp ze de infrastructuur voor een kinderziekenhuis, een traumacentrum en een algemeen ziekenhuis in Egypte.

PK Automatisering uit Assen ontwikkelde een mobiele applicatie voor het *real time* registreren van de responsetijden bij oproepen van nooddienst-artsen, dat in de VS werd bekroond met de Award for Breakthrough Applications.

TOP 3 VAN SMART CITIES

SONGDO, ZUID-KOREA

Een centraal computersysteem verzamelt allerlei data uit de stad, van de energie die gebouwen verbruiken tot de bezetting van parkeerplekken. Van de drukte op de wegen tot de actuele locatie van alle bussen en metro's.

MASDAR, ARABISCHE EMIRATEN

Wie zich wil verplaatsen in Masdar hoeft alleen maar in een van de elektrische auto's te stappen. Sturen hoeft niet. Na het intoetsen van de bestemming vindt de auto zelf zijn weg.

PLANIT VALLEY, PORTUGAL

Een netwerk van circa 100 miljoen sensoren monitort alle water-, afval- en energiestromen van de stad. Hierdoor kan het verbruik van energie geminimaliseerd worden en wordt de milieubelasting die de stad veroorzaakt, verkleind.

Nederlandse expertise wordt in het buitenland toegepast om steden leefbaarder te maken

toepassingen. Haydee Sheombar, Smart Cities Leader bij IBM Nederland bevestigt de voorhoederol van Nederland. 'De adoptie van technologie door Nederlandse gebruikers is groot. We zijn gewend om samen te werken. Dat is vaak de *bottle neck* bij *smart cities*. Zelfs als je alleen de mobiliteit wilt verbeteren, moet je uiteenlopende partijen – van Rijkswaterstaat, openbaar vervoersbedrijven, mobiele operators tot de ANWB – laten samenwerken.'

SOCIAL MEDIA

Nog een reden waarom Nederland uit de voeten kan met het *smart city*-

concept is de gretigheid waarmee social media in ons land worden gebruikt. Zoals Verbeterdebuurt, een app en website waar bewoners klachten of ideeën over hun wijk melden. Of Face Your World, een initiatief waarbij bewoners van de Amsterdamse wijk Slotervaart zelf een plan voor een park in hun wijk ontwierpen met behulp van speciale software. Dat Nederland vooroploopt, verbaast Michiel de Lange, nieuwemedia-onderzoeker aan de Universiteit Utrecht, niet. 'We hebben een initiatiefrijke lokale overheid die durft te experimenteren en een levendige hackercultuur in de goede zin van het woord. Daarmee bedoel ik een doe-het-zelfcultuur met betrekking tot ict. Dat is een rijke voedingsbodem voor *smart city*-concepten. Je moet platformen openstellen, zodat er apps voor ontwikkeld kunnen worden.' Zo won Amsterdam in 2012 een World Smart Cities Award met haar initiatief om alle beschikbare verkeer- en vervoerdata open te stellen voor geïnteresseerden. On-

der andere ondernemers maken hiervan gebruik door de apps aan te bieden die realtime de laagste parkeerartieren of snelste fietsroute tonen. Of touringcarchauffeurs laten zien waar ze hun passagiers het best kunnen afzetten op elk moment van de dag. Dergelijke initiatieven verbeteren de leefbaarheid van de stad voor bezoekers en bewoners. In veel van de *smart city*-concepten die in het buitenland worden ontwikkeld, ontbreekt het daaraan, vindt De Lange. 'Als je de afbeeldingen bekijkt bij presentaties van *smart cities* zie je nergens mensen. Terwijl juist zij het verschil maken.'